
ZBO **R** **NIK**
ADOVA
PROCEEDINGS

*THE ELEVENTH REGIONAL
SYMPOSIUM IN ANIMAL
CLINICAL PATHOLOGY
AND THERAPY*

*JEDANAESTO REGIONALNO
SAVETOVANJE IZ
KLINIČKE PATOLOGIJE
I TERAPIJE ŽIVOTINJA*

Clinica veterinaria 2009.

Subotica, 19-21. jun 2009. godine

S A D R Ž A J

		Strana
PLENARNA PREDAVANJA		
1.	Butinar J.: HIRURGIJA MEKIH TKIVA – DEFINICIJA, MESTO, DILEME <i>SOFT TISSUE SURGERY – DEFINITION, POSITION, DILEMMAS</i>	3
2.	Vasić J., Urošević D.: TRANSARTIKULARNA INTRAMEDULARNA OSTEOFIKSACIJA DISTALNIH PRELOMA PODLAKTICE I POTKOLENICE <i>TRANSARTICULAR INTRAMEDULLAR OSTEOFIXATION OF DISTAL ANTEBRACHIUM AND TIBIAL FRACTURES</i>	6
3.	Frantar B.: <i>ARTHREX® TECHNIQUES FOR STIFFLE JOINT STABILIZATION AFTER CCL RUPTURE IN DOGS</i> ARTHREX® METODA U STABILIZACIJI KOLENOG ZGLOBA PASA POSLE RUPTURE KRANIJALNOG KRUCIJATNOG LIGAMENTA	12
4.	Kobal Silvestra: OPŠTI ANESTETICI I NJIHOVA UPOTREBA U VETERINARSKOJ MEDICINI <i>GENERAL ANAESTHETICS AND THEIR USAGE IN VETERINARY MEDICINE</i>	17
5.	Krstić V.: DIJAGNOSTIČKI PRISTUP HRONIČNOM POVRAĆANJU KOD MALIH ŽIVOTINJA <i>A DIAGNOSTIC APPROACH TO CHRONIC VOMITUS IN SMALL ANIMALS</i>	20
6.	Ilić V.: ISHRANA I DIGESTIVNI TRAKT MALIH ŽIVOTINJA <i>NUTRITION AND DIGESTIVE TRACT OF SMALL ANIMALS</i>	23
7.	Orešnik A.: UTICAJ ISHRANE NA PROIZVODNJU I SASTAV MLEKA, ZDRAVSTVENO STANJE I PLODNOST VISOKOMLEČNIH KRAVA <i>IMPACTS OF NUTRITION ON MILK YIELD, MILK COMPOSITION, HERD HEALTH AND FERTILITY IN DAIRY COWS</i>	27
8.	Kirovski Danijela, Šamanc H., Cernescu H., Klinkon Martina: FUNKCIJA PANKREASA KOD KRAVA SA DISLOKACIJOM SIRIŠTA <i>PANCREATIC FUNCTION IN COWS WITH DISPLACED ABOMASUM</i>	37
9.	Vujanac I. Šamanc H.: DISLOKACIJA SIRIŠTA – ETIOLOGIJA I PATOGENEZA <i>ETIOLOGY AND PATHOGENESIS OF ABOMASAL DISPLACEMENT</i>	43
10.	Stevanović Jevrosima, Stanimirović Z., Radaković Milena, Maletić M., Đelić N.: MOLEKULARNO GENETIČKA IDENTIFIKACIJA RODITELJSTVA U ANALIZI PEDIGREA ŽIVOTINJA <i>MOLECULAR GENETIC IDENTIFICATION OF PARENTAGE IN ANIMAL PEDIGREE ANALYSIS</i>	47
11.	Trailović S., Kulišić Z.: AMINOACETONITRILI, NOVA KLASA SINTETSKIH ANTIHELMINTIKA U VETERINARSKOJ MEDICINI <i>AMINO-ACETONITRILE DERIVATIVES (AADS), A NEW CLASS OF SYNTHETIC ANTIHELMINTIC COMPOUNDS IN VETERINARY MEDICINE</i>	50

RADIONICE

1. **Popović N.:**
NAJČEŠĆI PROBLEMI KOŽE MESOJEDA I LJUDI - KOMPARATIVNI PRISTUP
*MOST FREQUENT DERMATOLOGICAL PROBLEMS IN CARNIVORES AND
MAN – A COMPARATIVE APPROACH* 55
2. **Stepanović P.:**
EKG ZA POČETNIKE - INTERAKTIVNA RADIONICA
ECG FOR BEGINNERS – INTERACTIVE WORKSHOP 59
3. **Lazarević Macanović Mirjana, Krstić N.:**
RENDGENSKA DIJAGNOSTIKA OBOLJENJA RESPIRATORNOG
I KARDIOVASKULARNOG SISTEMA PASA I MAČAKA
*RADIOLOGICAL DIAGNOSTICS OF RESPIRATORY AND
CARDIOVASCULAR DISEASES IN DOGS AND CATS* 63
4. **Andrić N.:**
NEUROLOŠKI PREGLED MALIH ŽIVOTINJA SA
PRIKAZOM KLINIČKIH SLUČAJEVA
*NEUROLOGIC EXAMINATION OF SMALL ANIMALS
WITH PRESENTATION OF CLINICAL PATIENTS* 65
5. **Krstić V., Ilić V.:**
ULTRAZVUČNI PREGLED ABDOMINALNIH ORGANA PASA I MAČAKA
ULTRASOUND EXAMINATION OF ABDOMINAL ORGANS IN DOGS AND CATS 68
6. **Resanović Radmila:**
TEHNIKE VAKCINACIJA, OSNOVNE DIJAGNOSTIČKE PROCEDURE
I INTERPRETACIJA SEROLOŠKIH REZULTATA U SAVREMENOM
INDUSTRIJSKOM ŽIVINARSTVU
*VACCINATION TECHNIQUES, BASIC DIAGNOSTIC PROCEDURES AND
INTERPRETATION OF SEROLOGICAL RESULTS IN MODERN POULTRY INDUSTRY* 71
7. **Magaš V., Vakanjac Slobodanka:**
HIRURŠKI TRETMAN TUMORA MLEČNE ŽLEZDE MALIH ŽIVOTINJA
SURGICAL TREATMENT OF MAMMARY GLAND TUMOURS IN SMALL ANIMALS 74
8. **Krstić N., Lazarević Macanović Mirjana:**
FIZIKALNA TERAPIJA OBOLJENJA LOKOMOTORNOG SISTEMA
PASA I MAČAKA TRAUMATSKE ETIOLOGIJE
*PHYSICAL THERAPY OF TRAUMATIC MUSCLE-SKELETAL
DISEASES IN DOGS AND CATS* 77
9. **Vujanac I., Šamanc H.:**
DISLOKACIJA SIRIŠTA
ABOMASAL DISPLACEMENT 80
10. **Ilić V.:**
KOMUNIKOLOGIJA U VETERINARSKOJ MEDICINI
COMMUNICATION SKILLS IN VETERINARY MEDICINE 82

PRILOZI IZ PRAKSE

1. **Marinković D., Trailović S.:**
VERMINOZNI ARTERITIS KONJA – MORFOLOŠKE MANIFESTACIJE
I ZNAČAJ FARMAKOTERAPIJE
*EQUINE VERMINOUS ARTERITIS – MORPHOLOGICAL
MANIFESTATIONS AND IMPORTANCE OF PHARMACOTHERAPY* 87
2. **Milčić Matić Natalija, Andrić N., Jovanović M., Trivić Mirna, Popović N.:**
DOPING KONTROLA KONJA U 2008. GODINI
DOPING CONTROL OF HORSES IN YEAR 2008 90

3.	Vakanjac Slobodanka, Magaš V.: MASTITISI KRAVA IZAZVANI KOAGULAZA NEGATIVNIM STAFILOKOKAMA <i>MASTITIS IN COWS CAUSED BY COAGULASE NEGATIVE STAPHYLOCOCCI</i>	92
4.	Radojičić Biljana, Matarugić D., Savić Đ., Krasnić A.: PROCENA HEPATOPROTEKTIVNOG EFEKTA PROPYLEN GLIKOLA KOD KRAVA ODREĐIVANJEM NEKIH HEMATOHEMIJSKIH PARAMETARA <i>EVALUATION OF HEPATOPROTECTIVE EFFECT OF PROPYLEN GLYCOL IN COWS BY DETERMINING CERTAIN HEMATO-CHEMICAL PARAMETERS</i>	93
5.	Savić Đ., Šamanc H., Kirovski Danijela, Prodanović R.: KONCENTRACIJA KALCIJUMA I FOSFORA U KRVNOM SERUMU KRAVA SA DISLOKACIJOM SIRIŠTA NA LEVO <i>BLOOD CALCIUM AND PHOSPHORUS CONCENTRATIONS IN COWS WITH LEFT ABOMASAL DISPLACEMENT</i>	94
6.	Prodanović R., Kirovski Danijela, Vujanac I., Arsić S.: METABOLIČKI PROFIL KRAVA SA DISLOKACIJOM SIRIŠTA NA LEVO <i>METABOLIC PROFILE OF COWS WITH LEFT ABOMASAL DISPLACEMENT</i>	97
7.	Horvat J., Kirovski Danijela, Šamanc H., Dimitrijević B., Kiškarolj F., Bečkei Ž., Kilibarda Nataša: PROCENA ENERGETSKOG STATUSA KRAVA SA PODRUČJA SUBOTICE ODREĐIVANJEM KONCENTRACIJE ORGANSKIH SASTOJAKA MLEKA <i>ESTIMATION OF ENERGY STATUS OF COWS FROM SUBOTICA REGION BY DETERMINING CONCENTRATION OF ORGANIC ORGANIC COMPOUNDS OF MILK</i>	99
8.	Ježek Jožica, Zadnik T., Starić J., Nemeč Marija, Klinkon Martina: HEMATOLOGICAL AND BIOCHEMICAL VARIABLES IN COWS WITH LEFT ABOMASAL DISPLACEMENT BEFORE AND AFTER SURGICAL CORRECTION <i>HEMATOLOŠKI I BIOHEMIJSKI PARAMETRI KOD KRAVA SA LEVOM DISLOKACIJOM SIRIŠTA PRE I POSLE HIRURŠKOG TRETMANA</i>	102
9.	Milovanović A., Jovičin M., Barna T., Lazarević M., Petrujkić T., Orlić D.: RAZVOJ I UPOTREBA ELISA KITA ZA ODREĐIVANJE KONCENTRACIJE PROGESTERONA IZ NEOBRANOG MLEKA MUZNIH KRAVA <i>DEVELOPMENT AND USAGE OF ELISA KIT FOR PROGESTERONE DETERMINATION IN WHOLE MILK OF DAIRY COWS</i>	104
10.	Vasiljević Tatjana, Todorović Tijana, Popović N., Milčić Matić Natalija: ALERGIJA NA SALIVU BUVE <i>FLEE BITE HYPERSENSITIVITY</i>	107
11.	Milčić Matić Natalija, Vasiljević Tatjana, Todorović Tijana, Popović N.: REZULTATI INTRADERMALNOG TESTIRANJA PASA U PERIODU OD 2006 DO 2008. GODINE <i>RESULTS OF INTRADERMAL TESTING OF DOGS: 2006-2008</i>	109
12.	Todorović Tijana, Vasiljević Tatjana, Popović N., Milčić Matić Natalija: NUTRITIVNA ALERGIJA <i>FOOD HYPERSENSITIVITY</i>	111
13.	Božinović S., Marinković D.: MALFORMACIJA TRIKUSPIDALNIH ZALISTAKA KOD LABRADOR RETRIVERA – MODEL EBŠTAJNOVE ANOMALIJE LJUDI (PRIKAZ SLUČAJA) <i>TRICUSPID VALVE MALFORMATION IN LABRADOR RETRIEVER DOG – A MODEL OF EBSTEIN HUMAN ANOMALY (CASE REPORT)</i>	113
14.	Pavlović I., Kulišić Z., Stokić-Nikolić Slavonka, Petković Dragana, Terzin V.: RAŠIRENOST CREVNIH PARAZITSKIH INFEKCIJA PASA I KONTAMINIRANOST JAVNIH POVRŠINA - RIZIK NASTANKA HUMANIH INFEKCIJA <i>SPREAD OF INTESTINAL PARASITE INFECTIONS OF DOGS AND CONTAMINATION OF PUBLIC PLACES – RISK FOR OCCURENCE OF HUMAN INFECTION</i>	115
15.	Francuski Jelena, Andrić N.: NEFROPATIJA IZAZVANA HRONIČNOM BABEZIOZOM – DIJAGNOSTIKA I TERAPIJA <i>NEPHROPATHY CAUSED BY CHRONICAL BABESIOSIS – DIAGNOSIS AND THERAPY</i>	116

16. **Šabanović M., Paprikić N., Suljkanović A.:**
OPERACIJA TUMORA MLIJEČNE ŽLIJEZDE KOD KUJE
SURGICAL REMOVAL OF MAMMARY GLAND TUMOUR IN BITCH 118
17. **Katica Amela, Mlačo Nadžida, Varatanović N., Hamzić E., Katica V.:**
HISTOLOŠKE RAZLIKE DUŽINE I ŠIRINE JEZGARA GRANULOSA
LUTEINSKIH STANICA *CORPUS LUTEUM* NA OVARIJIMA ULIČNIH MAČAKA
*HISTOLOGICAL DIFFERENCES IN WIDTH AND LENGTH OF GRANULOSA
LUTEIN CELLS NUCLEI OF THE CORPUS LUTEUM IN OVARIES OF STREET CATS* 119
18. **Lazarević M., Stošić Katarina, Đuričković I., Miljas N.:**
PRIMENA MANAN-OLIGOSAHARIDA U TERAPIJI PROLIVA PASA
*APPLICATION OF MANNAN-OLIGOSACCHARIDES IN THE THERAPY
OF DOGS DIARRHOEA* 120
19. **Spasojević Kosić Ljubica:**
POREMEĆAJI PROVOĐENJA IMPULSA I DEVIJACIJA SREDNJE
ELEKTRIČNE OSOVINE SRCA KOD PSA (PRIKAZ SLUČAJA)
*DISORDERS OF ELECTRICAL IMPULSE CONDUCTION AND CARDIAC
MEAN ELECTRICAL AXIS DEVIATION IN DOG (CASE REPORT)* 122
20. **Dimitrijević V., Trailović Ružica, Savić Mila, Jovanović S.:**
MOLEKULARNE GENETIČKE STUDIJE VRSTE DOMAĆI PAS ZASNOVANE
NA ANALIZI DNK MARKERA U FORENZIČKOJ VETERINARSKOJ MEDICINI
*MOLECULAR GENETIC STUDIES OF THE DOMESTIC DOG BASED UPON DNA
MARKERS ANALYSIS IN FORENSIC VETERINARY MEDICINE* 123
21. **Tokić Vesna, Lazarević M., Tokić A. Jokić Ž.:**
UTICAJ RAZLIČITIH ADITIVA U ISHRANI BROJLERA NA
PROIZVODNE REZULTATE BROJLERSKIH PILIĆA
*INFLUENCE OF DIFFERENT FEED ADDITIVES ON
PERFORMANCES IN BROILER CHICKEN* 125
22. **Davidović Vesna, Lazarević M., Joksimović-Todorović Mirjana, Jovanović M.:**
UTICAJ EKSTRAKTA KUKUREKA (*HELLEBORUS ODORUS* W. ET K.)
NA NEKE PARAMETRE KRVNE SLIKE WISTAR PACOVA
*INFLUENCE OF HELLEBORUS ODORUS W. ET K. EXTRACT
ON SOME BLOOD PARAMETERS IN WISTAR RATS* 127
23. **Jačević Vesna, Lazarević M., Vukajlović Ana, Dragojević-Simić Viktorija,
Bočarov-Stančić Aleksandra, Resanović Radmila, Đorđević Snežana, Bokonjić D.:**
ISPITIVANJE ANTIDOTSKE EFIKASNOSTI RAZLIČITIH VRSTA
ADSORBENASA KOD PACOVA AKUTNO TROVANIH T-2 TOKSINOM
*INVESTIGATION ANTIDOTAL EFFICIENCY OF DIFFERENT
ADSORBENTS TYPE IN RATS ACUTELY POISONED WITH T - 2 TOXINE* 129
24. **Živanov D.:**
OLUJNI VETROVI KAO PROBLEM U ORGANIZACIJI SPASAVANJA
I ZAŠTITE ŽIVOTINJA
*WIND STORMS AS A PROBLEM IN THE ORGANIZATION OF
ANIMAL RESCUE AND PROTECTION* 131
25. **Prodanov Jasna, Došen R., Orlić D., Maljković M., Pušić I., Stojanov I., Radulović G.:**
KLINIČKA I PATOMORFOLOŠKA DIJAGNOSTIKA U KONTROLI
ZDRAVSTVENOG STATUSA DIVLJIH SVINJA
*CLINICAL AND PATHOMORPHOLOGICAL DIAGNOSTICS IN
CONTROL OF HEALTH STATUS OF WILD BOARS* 133
26. **Ezved J.:**
RETENCIJA JAJA (*DYSTOCIA*) KOD CRVENOUHE KORNJAČE
(*TRACHEMYS SCRIPTA ELEGANS*)
*EGG RETENTION (DYSTOCIA) IN THE RED-EARED TERRAPIN
(TRACHEMYS SCRIPTA ELEGANS)* 135

STUDENSKI RADOVI

1. **Ačanski A., Đokić S.:**
DIGESTIVNI SISTEM TELADI: MORFOLOGIJA I FIZIOLOGIJA
DIGESTIVE SYSTEM OF CALVES: MORPHOLOGY AND PHYSIOLOGY 139
2. **Cincović M. R., Belić Branislava:**
OSETLJIVOST KRAVA RAZLIČITIH KATEGORIJA NA TEMPERATURNI STRES
SENSITIVITY OF DIFFERENT CATEGORIES OF COWS TO HEAT STRESS 140
3. **Nikolić A.:**
VREDNOSTI TRIJASA KRAVA U GRAVIDITETU I LAKTACIJI
VALUES OF TRIAS IN COWS DURING PREGNANCY AND LACTATION 142
4. **Cincović M. R., Belić Branislava:**
PATOLOGIJSKA PROCENA TERMIČKOG STRESA KRAVA
PATHOPHYSIOLOGY RATING OF HEAT STRESS IN COW 144
5. **Radović I., Cincović M. R., Toholj B., Đokić S.:**
UTICAJ LOKALNE ANESTEZIJE I STAROSTI PRASADI PRILIKOM
KASTRACIJE NA PRIRAST
*INFLUENCE OF LOCAL ANESTHETIC USE AND AGE OF PIGLETS TO
DAILY BODY WEIGHT GAIN AFTER CASTRATION* 145
6. **Milutinović D. R., Dovijarov Dragana:**
DIJAGNOSTIKA DIJAREJA
DIAGNOSTIC OF DIARRHOEA 147
7. **Todorović D. S., Vidović R. Bojana:**
PATOLOGIJSKA PROCENA KISELE INDIGESTIJE KRAVA
PATHOPHYSIOLOGY OF ACIDOSIS RUMINIS IN COWS 149
8. **Tomić Z. M., Đokić S.:**
PATOLOGIJSKA PROCENA KETOZE KRAVA
PATHOPHYSIOLOGY OF COW KETOSIS 151
9. **Glogovac Danijela, Magaš V.:**
HIPERTIREOIDIZAM MAČAKA
HYPERTHYREODISM IN CATS 153
10. **Bošnjak Jasna, Popović N.:**
KONTAKTNI DERMATITIS KOD PASA
CONTACT DERMATITIS IN DOGS 155
11. **Vasiljević Maja, Andrić N.:**
BABEZIOZA PASA (PRIKAZ SLUČAJA)
CANINE BABESIOSIS (CASE REPORT) 157
12. **Polić I.:**
DETEKCIJA ESTRUSA KOD KUJE METODOM VAGINALNOG BRISA
VAGINAL SWAB METHOD OF ESTRUS DETECTION IN BITCHES 158
13. **Popović B., Lazarević Macanović Mirjana, Krstić N.:**
RADIOLOŠKA DIJAGNOSTIKA SIJALOLITIJAZE KOD PSA
(PRIKAZ SLUČAJA)
*DIAGNOSTIC OF SIALOLITHIASIS IN DOG BY RADIOLOGICAL
METHOD (CASE REPORT)* 160
14. **Vasić M., Magaš V., Pandurović M.:**
VAGINALNA HIPERPLAZIJA I PROLAPSUS KOD KUJE (PRIKAZ SLUČAJA)
VAGINAL PROLAPSE AND HYPERPLASIA IN THE BITCH (CASE REPORT) 161
15. **Belić Branislava, Cincović M. R.:**
MORFOLOŠKE PROMENE NA ERITROCITIMA KOD
CITOTOKSIČNOG DELOVANJA KISEONIKA
*MORPHOLOGICAL CHANGES IN ERYTHROCYTES
CAUSED BY OXYGEN CYTOTOXIC EFFECT* 165

16. Belić Branislava, Cincović M. R.: PATOFIZIOLOGIJA TROVANJA KISEONIKOM <i>PATHOPHYSIOLOGY OF OXYGEN POISONING</i>	166
17. Sajlović Nataša: EMOCIONALNA INTELIGENCIJA U VETERINARSKOJ MEDICINI <i>EMOTIONAL INTELIIGENCE IN VETERINARY MEDICINE</i>	168
18. Pajić M.Lj., Franić N.: PATOFOZILOGIJA SEPTIČNOG ŠOKA <i>PATHOPHYSIOLOGY OF SEPTIC SCHOCK</i>	170
19. Zdravković N., Aksentijević N., Tošić D., Đurić Jelena, Prokić B.: CARCINOMA PLANOCELLULARE KERATOIDES (PRIKAZ SLUČAJA) <i>CARCINOMA PLANOCELLULARE KERATOIDES (CASE REPORT)</i>	172
INDEKS AUTORA	175

EKG ZA POČETNIKE - INTERAKTIVNA RADIONICA

ECG FOR BEGINNERS – INTERACTIVE WORKSHOP

P. Stepanović

Fakultet veterinarske medicine, Beograd

Ova radionica je namenjena diplomiranim veterinarima - praktičarima koji se u svojoj praksi sreću sa psima i mačkama koji imaju neko od oboljenja kardiorespiratorne etiologije ili su stariji od 8 godina - dakle praktično svima koji se bave malom praksom. Program je zamišljen da kroz interaktivnu diskusiju učesnika skupa i predavača, polaznici usvoje svih 13 stanja koje je moguće otkriti EKG dijagnostikom.

Uvod

Šta karakterše EKG-dijagnostiku i čemu ona služi?

- EKG predstavlja praktičnu i korisnu pomoćnu dijagnostičku metodu, koja nije agresivna po pacijenta;
- Brzo i lako pruža određen broj pouzdanih informacija bez velikih materijalnih troškova;
- Daje nove dimenzije u domenu procene ukupnog stanja pacijenta (oboljenja srca, oboljenja pluća, deficiti, metabolički poremećaji, prisustvo bola);
- Koristi se tokom operativnih zahvata za procenu dubine anestezije;
- Služi za dijagnostiku i praćenje srčanih disritmija;
- Dopunjava druge opšte i specijalističke nalaze;
- Laka je za učenje.

Gde je mesto EKG-a u veterinarskoj medicini?

1. Za procenu srčanih oboljenja
  - a. Procena anatomskih promena: ukazuje na hipertrofiju srčanih šupljina, promene u srčanom tkivu (fibroelastoza). Uvek treba da se dopuni radiografskim nalazom.
  - b. Procena srčanih disritmija: pri kliničkom nalazu disritmija, lečenje se nikada ne preduzima pre EKG nalaza, zbog mogućih fatalnih posledica.
  - c. Procena poremećaja elektrolita (K, Ca).
  - d. Procena učinka terapije srca: učestalim kontrolama nadgleda se efekat upotrebljenih lekova (digitalis i sl.).
  - e. Prognoza: pomaže da se predvidi tok oboljenja i to na vreme prezentuje vlasniku.
2. Diferencijacija srčanih od nesrčanih oboljenja koja izazivaju slične simptome (umor, letargija, slabost, kolaps ili nespecifični napadi - sinkopa i epileptiformni napadi).
3. Monitoring za vreme anestezije:
  - a. EKG se danas u svetu rutinski izvodi u okviru godišnjeg sistematskog pregleda pasa
    - Procena pre operacije,
    - Procena stepena traume (pojava disritmije).
  - b. Dokumentacija: EKG nalaz se može sačuvati u stalnom kartonu pacijenta i kasnije porediti sa novim nalazima.
  - c. Pomoć tokom konsultacija i razmena informacije (može se poslati poštom ili elektronskom poštom).
4. Utiče na promenu profesionalnog statusa, daje mogućnost prikazivanja referentnih slučajeva: spada u specijalističke usluge određene ustanove.

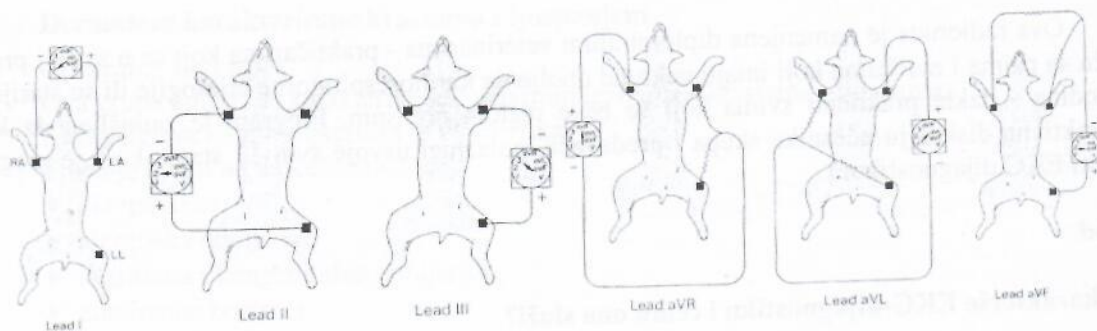
Pod pojmom elektrokardiografija se podrazumeva primena pomoćne dijagnostičke metode koja služi za registrovanje promena bioelektričnih potencijala koje nastaju u srčanom mišiću tokom

njegovog rada. U dobijenoj EKG krivulji, sinhrono se sa akcijom srca tokom srčane revolucije, stvara karakteristična grupa oscilacija za koje se danas tačno zna kako nastaju i šta znače.

Treba naglasiti da se i kod zdravog srca ponekada mogu naći promene u EKG zapisu, kao i da se kod obolelog može desiti da EKG zapis odgovara fiziološkom.

Pri registrovanju EKG-a pacijent treba da leži na desnoj strani. U praksi se najčešće koriste bipolarni odvodi po Einthovenu koji registruju promenu potencijala između 2 elektrode, npr., kod prvog odvoda su to promene potencijala između desnog i levog prednjeg ekstremiteta, a kod drugog odvoda između prednjeg desnog i zadnjeg levog ekstremiteta. Koriste se i unipolarni odvodi po Goldbergu gde se od dve elektrode dobija jedna zajednička, i pri tome se meri razlika potencijala između zajedničke elektrode i treće elektrode.

Rutina snimanja EKG zapisa podrazumeva određenu proceduru prilikom rada:

Procedura za snimanje EKG-a

Rutina snimanja

- Uključite EKG aparat pre nego pripremite životinju za pregled, što će omogućiti dovoljno vremena da se igla pisača dovoljno zagreje (ukoliko je taj tip aparata) u slučaju da životinja postane nestrpljiva.
- Postavite brzinu protoka papira na 25 mm/s (ili 50 mm/s ukoliko vam više odgovara).
- Postavite senzitivitet u mV na 1 cm (da 1 cm odgovara 1 mV).
- Proverite da li je filter isključen
- Centrirajte iglu na sredinu papira.
- Pažljivo pokrenite papir i pritisnite dugme za kalibraciju za 1 mV, ponovo proverite senzitivitet i snimite kalibraciju za reference koje slede.
- Zatim pokrenite papir na svakom od odvoda (I, II, III, aVR, aVL, aVF i grudne odvode ukoliko imate 12 kanalni EKG) tokom nekoliko sekundi. Proverite da li pozicija od svakog odvoda leži u okvirima papira i da li imate nekoliko dobrih kompleksa za svaki odvod.
- Obeležite brzinu protoka papira (ukoliko to već aparat sam ne radi) i označite svaki odvod olovkom koja se ne briše.
- Zatim postavite EKG na odvod II (ili neki drugi ukoliko na ovom ne dobijate zadovoljavajući zapis) i snimite duži zapis u trajanju od 15 - 60 s ili koliko je potrebno.
- Takođe je od pomoći ukoliko se snimi ritam pri brzini papira od 50 mm/s naročito kada je broj otkucaja srca visok.

Najčešći problemi pri snimanju:

- Kada kompleksi prevazilaze širinu papira, smanjite senzitivitet, rekalibrirajte uređaj i krenite ispočetka.
- Kada su kompleksi suviše mali (na primer kod mačaka) povećajte senzitivitet.
- Filter može da posluži da se redukuje pojava artefakata na baznoj liniji - ali on redukuje i amplitude kompleksa i maskira uvećanje srca pa čak i P talasa.

Artefakti

1. Električna interferenca/50 ciklusa AC artifakt

Izaziva brze, regularne, male i oštre pokrete izoelektrične linije pri brzini od 50/mm.

Proverite:

- da li su štipaljke pravilno pričvršćene na kožu, ukoliko sumnjate, uklonite ih i ponovo spojite koristeći alkohol ili provodljivu pastu;
- da li u sobi za snimanje ima drugih električnih uređaja koji mogu da svojim radom proizvedu interferenciju;
- da li se elektrode međusobno dodiruju;
- da li je EKG rekorder pravilno priključen;
- da li je životinja postavljena na izolovan sto (guma).

2. Mišićni tremor

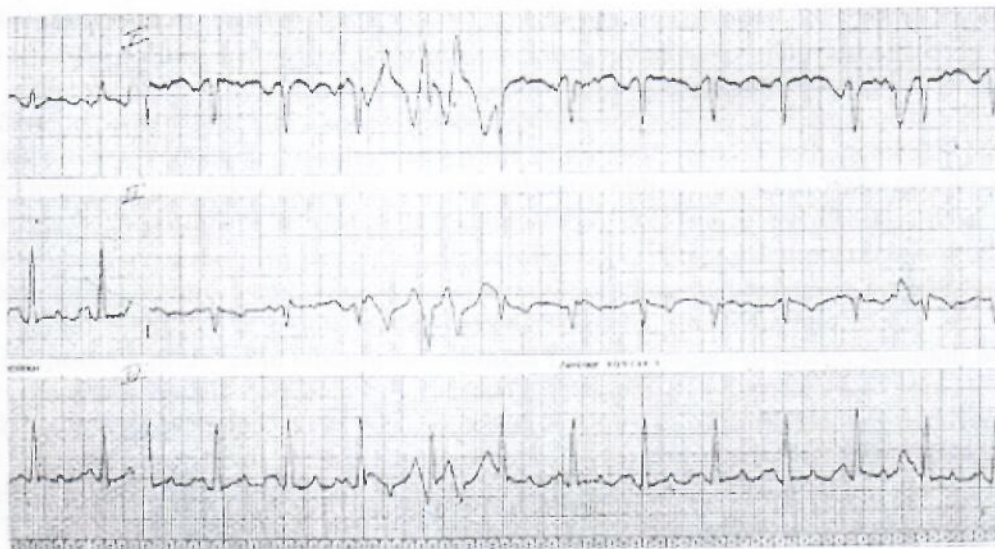
Ova pojava postoji kada je životinja nervozna ili jako slaba, ili kod mačaka koje predu. Pojavljuje se u vidu iregularanih, ubrzanih i uniformnih kretanja bazne linije.

Proverite:

- da li su noge adekvatno oslonjene i relaksirane. Postavite životinju da legne na desnu stranu, ako već nije postavljena u postrani položaj. Držite ekstremitete dovoljno jako da smanjite tremor.
- Proverite da li štipaljke previše stežu ili su labave

3. Artefakti usled pokreta

Nastaju u vidu kretanja bazne linije koja se kreće čas gore čas dole na mahove (elektrode ili ekstremiteti se kreću iregularno (ili regularno) - respiratorna kretanja i ponekada štucaње).

EKG psa sa 2 artefakta. Prvi EKG je snimljen nekorektno gde su odvodi I, II i III, u stvari postavljeni kao aVR, aVL i aVF. Drugi je artefakt pokreta koji imitira ventrikularnu ektopiju, ali zapazite da tu nema poremećaja ritma, najbolje je pogledati u aVF (koji je označen kao III).

Proverite:

- da li su ekstremiteti pravilno postavljeni;
- da li postoji dobar i maksimalan kontakt elektroda, da one nisu uvrnute ili dodiruju neki drugi deo tela pacijenta ili onog ko drži životinju;
- da pokreti grudnog koša ne izazivaju češanje elektroda ili se ekstremiteti kreću nekontrolisano, povucite prednje noge dalje od grudnog koša.

4. Nekorektno postavljene elektrode

Ovo može da se manifestuje u obliku inverzije kompleksa, bizarnog oblika osnovne bazne linije ili manjih alteracija u zavisnosti od toga koji odvod je pogrešno postavljen.

Napomena: P talas je skoro uvek pozitivan u odvodima I, II i III.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

636.09(082)

**РЕГИОНАЛНО саветовање из клиничке патологије
и терапије животиња (11 ; 2009 ; Суботица)**

Clinica veterinaria 2009 : zbornik radova
jedanaestog regionalnog savetovanja iz
kliničke patologije i terapije životinja,
Subotica, 19-21. jun 2009. godine /
[organizatori] Fakultet veterinarske medicine
Univerziteta u Beogradu [i] Veterinarski
fakultet u Sarajevu [i] Veterinarska komora
Srbije ; [urednik, editor Miodrag Lazarević].
- Beograd : Fakultet veterinarske medicine,
2009 (Beograd : Naučna KMD). - VI, 176 str. :
tabele ; 30 cm

Radovi na srp. i eng. jeziku. - Tiraž 300. -
Bibliografija uz svaki rad. - Registar.

ISBN 978-86-81043-40-0

1. Лазаревић, Миодраг [уредник] 2. Факултет
ветеринарске медицине (Београд) 3. Факултет
ветеринарске медицине (Сарајево) 4.
Ветеринарска комора Србије (Београд)
а) Ветеринарска медицина - Зборници
COBISS.SR-ID 167785484